Explicarea cuvintelor Domnului (fragmente)

Papias **(Παπίας) din Hierapolis (? - c. 165) - scriitor creștin, episcop de Hierapolis (Frygia), autor al lucrării „Expunerea cuvintelor Domnului” (κυριακών λογίων έξηγήσεως)** în cinci cărți , care nu a ajuns la us .

Κλήμης έν εκτω τών Ύ ποτυπώσεων παρατέθειται την ίστορίαν, ? του **δέ Μάρκου μνημονεώσεων παρατέθειται την ίστορίαν, ? προτέρα επιστολή, ήν και συντάξαι φασιν έπ' αύτής 'Ρώμης, σημαίνειν τε τουτ' αύτόν, τνικρώτον τον τοπούτολή Βαβυλώνα προσειπόντα διά τούτων, Ά σπάζει υμάς ή έν Βαβυλώνι συνεκλεκτη και Μάρκος ό υίός μου.**

Klim [1] în cartea a șasea a „Eseurilor” relatează această poveste, iar mărturia episcopului de Hierapolis, pe nume Papias, este de acord cu ea. Petru îl menționează pe Marcu în Prima Epistolă, despre care se spune că a compus-o chiar la Roma. În mod simbolic, el numește acest oraș Babilon, spunând: „Vă salută în Babilon cei aleși împreună (ecclesia) și Marcu, fiul meu”.

1. Του δέ Παπία συγγράμματα πέντε τον αριθμόν φέρεται, ά και επιγέγραπται λογίων κυριακών έξεωης. τούτων και Ειρηναίος ως μόνων αύτω γραφέντων μνημονεύει, ώδε πως λέγων ταύτα δέ και Πονημονεύει, ώδε πως λέγων ταύτα δέ και Πονημονεύει ακουστής Πολυκάρπου δέ εταίρος γεγονώς, αρχαίος άνήρ, εγγράφως έπιμαρτυρεί έν τή τετάρτη τωνή τετάρτη των τωνήρ γάρ αύτω πέντε βιβλία συντεταγμένα.

1. Cinci lucrări sunt atribuite lui Papias sub titlul „Tâlcuire a Cuvântărilor Domnului”. Irineu [2] le menționează, de asemenea, ca fiind singurele sale lucrări, spunând: „Papius, un discipol al lui Ioan, un tovarăș al lui Policarp [3] , un om din vechime, a mărturisit acest lucru în scris în a patra sa carte, căci a compus cinci cărți”.

2. **Και ό μέν Ειρηναίος ταύτα* αύτός γε μην ό Παπίας κατά τό προοίμιον των αύτού λόγων κρογων κρογων κροαέτας αύτόπτην ούδαμώς εαυτόν γεγέσθαι των ιερών αποστόλων εμφαίνει, παρειληφέναι δέ τά της ??**

2. Așadar, conform lui Irineu, Papias însuși, în prefața la „Zicătoarele...”, nu se dezvăluie ca ascultător și martor ocular al vreunuia dintre sfinții apostoli, ci spune că a fost instruit în credință prin intermediul unor (oameni) cunoscuți de ei. După cum spune literalmente:

3 **. και καλώς έμνημόνευσα συγκατατάξαι ταίς ερμηνείας, διαβεβαιούμενος υπέρ αύτών άλήθειαν. ού γάρ τοίς τά πολλά λέγουσιν εχαιρον ώσπερ οί πολλοί, άλλά τοίς τάληθη διδάσκουσιν, ούδάτοίσιν, ούδάτοί τοίλλοί έντολάς μνηνεύουσιν, άλλά τοίς τάς παρά τού κυρίου τή πίστει δεδομένας και άπ' αύτης**

3. „Nu voi întârzia să-mi completez tâlcuirile cu ceea ce am învățat bine de la bătrâni și cu ceea ce mi-am amintit bine, spre întărirea adevărului. Căci am ascultat cu plăcere nu pe cei mulți

παύτης παύτης παύτης παύτης παραγνιαλθης τομές τής πίστει δεδομένας

vorbăreți, ci pe cei care învățau adevărul, și nu repetarea poruncilor străine, ci pe cele date prin Domnul în credință și purtând din Adevăr.

4. **εἴ δέ που και παρηκολουθηκώς τις τοίς πρεσβυτέροις ελθοι, τούς τών πρεσβυτέρων πρεσβυτέρων άνέκρινον άνέκρινος άνέκρινος άνέλός ελθοι τί Πέτρος εἴπεν ή τί Φίλιππος ή τί Θωμάς ή Ιάκωβος ή τί Ιωάννης ή Ματθαίος ή τις έτενρος τούύώνης ή μαθητών ά τε 'Αριστίων και ό πρεσβύτερος Ιωάννης, τού κυρίου μαθηταί, λέγουσιν. ού γάρ τά έκ τών βιβλίων τοσούτόν με ώφελείν ύπελάμβανον δσον τά παρά ζώσης φωνης φωνης κούμνης κούπελάμβανον**

4. Ori de câte ori veneam să vorbesc cu prezbiterii, întrebam despre discuțiile prezbiterilor: ce a spus Andrei, sau ce a spus Petru, sau ce a spus Filip, sau ce a spus Toma, sau ce a spus Iacov, sau ce a spus Ioan, sau ce a spus Matei, sau oricare altul dintre ucenicii Domnului, și, de asemenea, ce au spus Aristion și prezbiterul Ioan, ucenicii Domnului. Căci nu din cărți am atâta folos, cât prin glasul viu și cel veșnic.”

5 **. δνομα, ών τόν μέν πρότερον Πέτρω και Ίακώβω και Ματθαίω και τοίς λοιποίς άποστόλοις συγκεταται τοίς δηλών τόν εύαγγελιστήν, τόν δ' έτερον Ίωάννην, διαστείλας τόν λόγον, έτέροις παρά τόν τόννην διαστείλας τόν λόγον, έτέροις παρά τόν τόννηριόμόπονών θόπονην κατάτασσει, προτάξας αύτού τόν Άριστίωνα, σαφώς τε αύτόν πρεσβύτερον νομάζει***

5. Aici numărul numelor lui Ioan este izbitor: el îl consideră, fără îndoială, pe cel menționat anterior, împreună cu Petru, Iacov, Matei și ceilalți apostoli, drept evanghelist; îl așază pe celălalt Ioan printre cei care stau lângă apostoli, punându-l pe Aristion în fața lui, numindu-l direct (pe Ioan) preot.

6 **. ? μνήματα και έκάτερον ετι νύν λέγεσθαι* οΐς και άναγκαίον προσέχειν τόν νούν, εΐκός γάρεύτός γάρ θαι* τις έθέλοι τόν πρώτον, την έπ' όνόματος φερομένην Ιωάννου άποκάλυψιν έορακέναι.**

6. Adevărul acestei povești este confirmat de faptul că locuitorii Asiei au numit două persoane cu acest nume, (și) în Efes există morminte, și fiecare dintre ele este încă numit (al lui Ioan). Este necesar de remarcat: Revelația care purta numele lui Ioan a fost, după toate probabilitățile, (revelată) celui de-al doilea, și nu primului [4] .

7. **και ό νύν δέ δηλούμενος Παπίας τούς μέν τών άποστόλων λόγους παρά τών αύτοίς παρηκολουνοθημόκολουθηόκολωνο παρειληφέναι, Άριστίωνος * όνομαστι γούν πολλάκις αύτών μνημονεύσας έν τοίς αύτού συγνστιαμανθνώύ συγνών μνημονεύσας παραδόσεις.**

7. Și Papias, pe care l-am anunțat, recunoaște că a auzit cuvintele apostolice de la oameni care au comunicat cu el; dar i-a auzit personal pe Aristion și pe preotul Ioan. Adesea, menționându-i pe nume în cărțile sale, le povestește

14. δεδηλωμένου τών τού κυρίου λόγων διηγήσεις και τού πρεσβύτερου Ιωάννου παραδόσεις* έφοφούς Εφούς άναπέμψαντες, άναγκαίως νύν προσθήσομεν ταίς προεκτεθείσαις αύτού φωναίς παράδοσιν ήν ???

15. και τούθ' ό πρεσβύτερος ελεγεν* Μάρκος μέν έρμηνευτης Πέτρου γενόμενος, δσα έμνημόνευσεν, δσα έμνημόνευσεν, ώαψεν βρμηνευτης μέντοι τάξει τά υπό τού κυρίου ή λεχθέντα ή πραχθέντα. οΰτε γάρ ήκουσεν τού κυρίου οΰτε παρηκολούθησεν αύτω, ύστερον δέ, ' ? ήμαρτεν Μάρκος οΰτως ενια γράψας ως άπεμνημόσευσεν. ένός γάρ έποιήσατο πρόνοιαν, τού μηδέν ών ήκουσεν παραλιπείν ή ψεύσασθαί τι έν αύτοίς.

16. **ταύτα μέν οΰν ίστόρηται τω Παπία περι τού Μάρκου* περι δέ τού Ματθαίου ταύτ' εϊρηταια*θνΜητο Μάρκου* Έβραΐδι διαλέκτω τά λόγια συνετάξατο, ήρμήνευσεν δ' αύτά ως ήν δυνατός έκαστος.**

17. **κέχρηται δ' ό αύτός μαρτυρίαις άπό της Ιωάννου πρότερας έπιστολης και άπό της Πέτρου όμοίαιέ,δεκοίωές,δεκοίωές, πρότερας έπιστολης άλλην ίστορίαν περι γυναικός έπι πολλαίς άμαρτίαις διαβληθείσης έπι τού κυρίου, ήν τό καθίου Εγβενύαις διαβληθείσης περιέχει.**

Papias, Johannis auditor, Hierapolitanus in Asia episcopus, quinque tantum scripsit volumina, quae praenotavit: Explanatio sermonum Domini. In quibus, cum se in praefatione adserat non varias opiniones sequi, sed apostolos habere auctores, ait:

istoriile.

14. El relatează în scrierile sale și alte cuvinte ale Domnului, așa cum au fost transmise de Aristion cel menționat anterior și de presbiterul Ioan. La acestea îi trimitem pe curioși. Acum este necesar să adăugăm la toate cele spuse ceea ce a fost transmis despre Marcu Evanghelistul, scris prin intermediul lor.

15. Și iată ce a spus prezbiterul: „Marcu era cu adevărat interpretul lui Petru [5] ; ceea ce își amintea din ceea ce spunea sau făcea Domnul, îl nota cu exactitate, dar nu în ordine, căci nici nu-L auzea pe Domnul, nici nu-L însoțea. Mai târziu, așa cum s-a spus, (l-a ascultat și l-a însoțit) pe Petru, care a predicat, adaptându-se împrejurărilor, dar nu a intenționat să aranjeze cuvintele Domnului în ordine. De aceea, Marcu nu a păcătuit, scriind așa cum își amintea. Căci el era preocupat doar ca nimic să nu fie omis sau transmis incorect.”

16. Aceasta este povestea pe care Papias o spune despre Marcu; despre Matei relatează următoarele: „Matei a scris cuvintele (ale Domnului) în dialectul ebraic [6] și le-a tradus [7] cât de bine a putut.”

17. El folosește, de asemenea, dovezile din Prima Epistolă a lui Ioan, precum și din cea a lui Petru, și povestește despre o femeie acuzată de multe păcate înaintea Domnului. Această poveste se află în Evanghelia după Evrei.

Papias, un discipol al lui Ioan, episcopul Hierapolisului din Asia, a scris cinci cărți mari, pe care le-a numit „Tâlcuiri ale cuvintelor Domnului”, în care, după ce a afirmat în prefață că nu a urmat diversele

Considerabam quid Andreas, quid Petrus dixissent, quid Philippus, quid Thomas, quid Jacobus, quid Johannes, quid Matthaeus vel alius quilibet discipulorum Domini, quid etiam Artation et senior Johannes, discipuli Domini loquebantur. Non enim tantum mihi libri ad legendum prosunt, quantum viva vox et usque hodie in suis auctoribus personans.

Ex quo apparet ex ipso catalogo nominum, alium esse Johannem qui inter apostolos ponitur, et alium seniorem Johannem quem post Aristionem enumerat. Hoc autem dicimus propter superiorem opinionem, qua a plerisque rettulimus traditum duas posteriores epistulas Johannis non apostoli esse, sed presbyteri. Hic dicitur mille annorum Judaicam edidisse **δευτέρωσιν** quem secuti sunt Irenaeus et Apollinaris et caeteri, qui post resurectionem aiunt in carne cum sanctis domimum regnaturum. Tertullianus quoque in libro de spe fidelium et Victorinus Petabionenses et Lactantius hac opinione ducuntur.

opinii, ci s-a bazat doar pe apostoli, a spus:
„Am luat în considerare ce au spus Andrei, Petru, Filip, Toma, Iacov, Ioan, Matei sau un alt ucenic al Domnului și ce au spus Aristion și Ioan cel Bătrân, ucenicii Domnului. Îmi va fi mai de folos să iau nu atât din cărți, cât dintr-un glas viu și neîncetat.”
Din această listă de nume reiese că Ioan, plasat în rândul ucenicilor, nu este același Ioan vechi pe care îl plasează (în enumerarea sa) după Aristion. După mulți, ultimele două epistole ale lui Ioan nu sunt opera unui apostol, ci a unui preot. Se spune că a afirmat cei o mie de ani ai tradiției iudaice ai celui de-al Doilea (Advent), după care, așa cum spun Irineu, Apollinaris și alții, după înviere Domnul în trup va domni cu sfinții. Tertulian în cartea sa despre speranța credincioșilor, precum și Victorinus Petabionens și Lactantius, sunt de aceeași părere.

Παπίας Ἱεραπόλεως ἐπίσκοπος ἀκουστὴς τοῦ θεολόγου Ἰωάννου γενόμενος, Πολυκάρπου δέ εταίρος, πόνγουτεωλόγους λογίων εγραψεν.

Papias, episcop de Hierapolis, discipol al lui Ioan Teologul și tovarăș al lui Policarp, a scris cinci cărți despre „Cuvintele Domnului”.

ἐν οἷς ἀπαρίθμησιν ἀποστόλων ποιούμενος μετά Πέτρον και Ἰωαννην, Φίλιππον και Θωμάν και Θωμάν και Μαι Μαι Μανην μαθητάς τοῦ κυρίου ἀνέγραψεν Ἀριστίωνα και Ἰωαννην ετερον, δν και πρεσβύτερον ἑκάλεσεν.

În ele, enumerând apostolii în ordine, după Petru și Ioan, Filip, Toma și Matei, ucenicii Domnului, i-a scris pe Aristion și pe celălalt Ioan, pe care îl numește preot.

ὡς τινας οἴεσθαι, δτι <τούτου> του Ἰωάννου εἰσιν αἱ δύο ἐπιστολαι αἱ μικραι και καθολικαι καθολικαι, Ἰωαννου εἰσιν αἱ δύο ἐπιστολαι αἱ μικραι και καθολικαι καθολικαι, Ἰωαοίκαι, Ἰωαννου φερόμεναι, διά τό τους αρχαίους την πρώτην μόνην ἐγκρίνειν.

Unii presupun că <acest> Ioan este autorul a două epistole, scurte și catolice, distribuite sub numele de Ioan, conform unei mărturisiri originale a anticilor.

τινές δέ και την ἀποκάλυψιν τούτου πλανηθέντες ἑνόμισαν. και Παπίας δέ περι την χιλιονταετηρίδα σφάλλεται, ἐξ ου και ὁ Εἰρηναῖος.

Unii însă, fiind induși în eroare, cred că Apocalipsa este tot a lui. Și Papias s-a înșelat în privința mileniului, și prin el Irineu. Papias

în a doua carte spune că Ioan Teologul și Iacov, fratele său, au fost uciși de evrei.

Παπίας έν τω δευτέρω λόγω λέγει, δτι Ιωάννης ό θεολόγος και Ιάκωβος ό αδελφός αύτου υπό Ιωάννης ό θεολόγος και Ιάκωβος ό αδελφός αύτου υπό Ιουδασηωνθαρίωνης.

Papias a relatat o întâmplare, primită prin fiicele din Filipi, conform căreia Barsaba, cunoscut și sub numele de Iustus, fiind ispitit de necredincioși, a băut otrava unei vipere în numele lui Hristos și a rămas nevătămat.

Παπίας ό είρημένος ίστόρησεν ως παραλαβών άπό τών θυγατέρων Φιλίππου, δτι Βαρσαβάς ό καρσαβάς ό καραλαβών ζοουμόστος ζομόστος ζομόστος ζομόστος ζυγατέρων Φιλίππου τών άπίστων ίόν έχίδνης πιών έν ονόματι του Χριστου άπαθής διεφυλάχθη. ίστορεΐ δέ και άλλα θαύματα και μάλιστα τό κατά την μητέρα Μανα-'ί'μου την έκ νεκρών άνστάστάστά. περι τών υπό του Χριστου έκ νεκρών άναστάντων, δτι εως Άδριανου εζων.

Și povestește și alte întâmplări uimitoare, în special despre mama lui Manaim, care a înviat din morți; despre cei înviați din morți de Hristos care au trăit înainte de Hadrian.

Μετά δέ Δομετιανόν έβασίλευσε Νερούας ετος έν, δς άνακαλεσάμενος Ίωάννην έκ τής νήσου άνπέλυσενπέλυσενος Έφέσω. μόνος τότε περιών τω βίω έκ τών δώδεκα μαθητών και συγγραψαμένος τό κατ' αύτόν εύαγγουλιορυαγουλιον και κατηξίωται.

După Domițian, Nerva a domnit timp de un an, rechemându-l pe Ioan de pe insulă pentru a se stabili la Efes. La acea vreme, el era singurul dintre cei doisprezece ucenici care a rămas în viață și a lăsat în urmă Evanghelia, fiind considerat vrednic de martiriu. Căci Papias, episcop de Hierapolis, martor ocular al acestui fapt, în a doua carte a „Cuvintele Domnului” afirmă că a fost ucis de evrei, împlinind evident împreună cu fratele său prezicerea lui Hristos cu privire la ei și propriul lor consimțământ și aprobare a acesteia.

Căci Domnul le-a zis: „Puteți voi să beți paharul pe care-l beau Eu?” [8] - iar ei au dat din cap cu seriozitate și au fost de acord. „Paharul Meu”, spune El, „veți bea și cu botezul cu care sunt botezat Eu veți fi botezați”. Și pe bună dreptate, căci mincinosul este neputincios înaintea lui Dumnezeu. Așa și prea învățatul Origen a confirmat că Ioan a pătimit, în „Comentariul său la Matei”, această învățătură este învățată din laudele apostolilor. Și prea învățatul Eusebiu în „Istoria sa ecleziastică” [9] spune: „Partia a revenit lui

?? δευτέρω λόγω τών κυριακών λογίων φάσκει, δτι υπό Ιουδαίων άνηρέθη. πληρώσας δηλαδη μετά του άδελφου την του Χριστου περι αύτών πρόρρησιν και την έαυτών όμολογριαυτών όμολογριαν όμολογου περι αύτών πρόρρησιν και την συγκατάθεσιν

Toma, dar Asia a revenit lui Ioan, unde a trăit și a murit în Efes”.

εἰπών γάρ ὁ κυρίος πρός αὐτούς· δύνασθε πιεῖν τό ποτήριον δ ἐγώ πίνω; και κατανευσάντων προθύμως και συνθεμένων τό ποτήριόν μου, φησί, πίεσθε και τό βεμένων τό ποτήριόν μου, φησί, πίεσθε και τό βαπτισμα, ζό μέσμα, ζό μέσμα, φησί, και κατανευσάντων βαπτισθήσεσθε. και είκότως· άδύνατον γάρ θεόν ψεύσασθαι.
οὕτω δέ και ό πολυμαθης Ώριγένης έν τή κατά Ματθαίον ερμηνεία διαβεβαιουται, ως εβαιουται, ως δτι μεμαρτενωρης, δτι μενωάρτύς τών διαδόξων τών άποστόλων υποσημαινάμενος τουτο μεμαθηκέναι. και ό πολυ'ί'στωρ Εύσέβειος έν τή έκκλ. ίστορ. φησί· Θωμάς μέν την Παρθίαν εϊληχεν· Ιωάννης δέ την Άσίαν, πρός ους και διατρίψας έτελεσέτένω.

Evangelium Iohannis manifestum et datum est ecclesiis ab Johanne adhuc in corpore constituto; sicut Papias nomine, Hieropolitanus, discipulus Johannis carus, in exotericis, id est in extremis quinque libris retulit; descrisit vero evangelium dictante Johanne recte verum. Marcion haereticus cum ab eo fuisset improbatus eo quod contraria sentiebat, abjectus est a Johanne. Is vero scripta vel epistolas ad eum pertulerat a fratribus qui in Ponto fuerunt.

Evanghelia după Ioan a fost publicată și dată eclesiei de către Ioan, pe când acesta era încă în viață, așa cum o reproduce Papias din Hierapolis, ucenicul iubit al lui Ioan, în exoteric, adică în partea exterioară a celor cinci cărți; el a scris Evanghelia corect, căci Ioan a dictat corect. Marcioneretic, când a fost mustrat de acesta, pentru că avea un gând opus, a fost respins de Ioan. I-a adus chiar și scrisori de la frații care erau în Pont.

Ύστατος γάρ τούτων Ιωάννης π γηραλέου αύτοϋ γενομένου, ως παρέδοσαν ήμίν 0 τε Ειρηναίος καιοϋος καιούκανου αιρέσεων άναφυεισών δεινών ύπηγόρευσε τό εύαγγέλιον τω εαυτοϋ μαθητή Παπία εύβιότω τραγέλιον τω εαυτοϋ **μαθητή άναπλήρωσιν τών πρό αύτοϋ κηρυξαντων τόν λόγον τοίς άνά πάσαν τήν οίκουμένην εθνεσιν.**

Ultimul dintre ei este Ioan, numit Fiul Tunetului, când era bătrân, așa cum ne este transmis de Irineu,

a devenit,
Eusebiu și alți credincioși, care au devenit succesiv istorici, într-o perioadă în care ereziile teribile se răspândeau din nou, i-au dictat Evanghelia discipolului său Papias, care locuia în Hierapolis, pentru a-i

completa pe cei care predicau
Cuvântul tuturor popoarelor
ecumenului.

Traducere din greacă și latină și note - Ruslan Khazarzar

Note

1. Aceasta se referă la Clement din Alexandria (cca. 150 – cca. 217), scriitor și apologet creștin; păgân prin educație, după lungi rătăciri prin Imperiu și comunicări cu diverși profesori de filosofie, s-a convertit la creștinism și s-a stabilit în Alexandria în jurul anului 175; în jurul anului 190 a fost ales conducător al Adunării Catehetice din Alexandria; în timpul persecuției creștinilor sub împăratul Septimius Severus (193 – 211), care a început în 201, s-a mutat în Cappadocia.

2. Irineu de Lugudunum (Lyon) (cca. 140 - 202) - scriitor și apologet creștin, grec de origine, originar din Asia Mică; în cca. 160 a fost trimis de învățătorul său, Policarp de Smirna, în Galia pentru a predica creștinismul; Irineu a fost preot în Lugudunum (Lyonul modern), iar în 178, după execuția episcopului Photinus (Potinus) de către romani, a acceptat cathedra; probabil a murit în timpul persecuției în masă a creștinilor sub împăratul Septimius Severus.

3. Policarp - ucenic al Apostolului Ioan, episcop de Smirna; conform lucrării „Martiriul lui Policarp, episcop de Smirna” (9:3), a murit ca martir la Roma, la vârsta de optzeci și șase de ani; conform cercetătorilor moderni, Policarp a pătimit pe 23 februarie 155 sau pe 22 februarie 156; însă, aceste date nu concordă cu indicația lui Eusebiu din „Istoria ecleziastică” (IV.15), care datează martiriul lui Policarp în al șaptelea an al domniei lui Marcus Aurelius (161 - 180), care a servit drept bază altor cercetători pentru a data moartea lui Policarp la 23 februarie 167; alții transferă această dată la 26 martie 166.

4. Adică un bătrân, nu un apostol.

5. Varianta de traducere a cuvântului ερμηνευτής - „interpret”.

6. Expresia Έβραΐδι διάλεκτος, ca și πάτριος φωνή, înseamnă, după toate probabilitățile, așa-numita limbă aramaică, adică dialectul în care vorbea Iisus (Mat. 27:46; Marcu 3:17; 5:344; 17:341); Nu este pe deplin clar ce limbă, ebraică sau aramaică, a însemnat cuvântul Έβραΐστί pentru scriitorii vremii (2 Macc. 7:21, 27; 12:37; Ioan 19:20; Fapte 21:40; 22:2; 26:14; Josephus Antiquitara:XVII; Jud. Bellum Judaeorum.V.6:3 9:2 VI.2:1;

7. Opțiunea de traducere - „interpretată”.

8. Marcu 10:38.

9. Eusebiu. Historia ecclesiastica.III.1.